

ضرورت استفاده از برنامه‌های درسی بین رشته‌ای

دکتر جعفر مهرداد^۱

تغییرات ایجاد شده از طریق فناوری، در فضای کاری کتابداران و اطلاع‌رسانان این نکته را آشکار می‌سازد که دانشجویان علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی، برای ورود موفقیت‌آمیز به بازار کار، باید واجد مهارت‌های مختلفی - از جمله مهارت‌های آکادمیک، مهارت‌های علمی، مهارت‌های مدیریتی، مهارت کار تیمی و گروهی - باشند که با استفاده از برنامه‌های بین رشته‌ای می‌توانند به آنها دست یابند.

تجربه طولانی سالهای گذشته در کشورهای مختلف جهان نشان می‌دهد عملکرد کتابداران و اطلاع‌رسانان و درک آنان در هر نوعی از انواع بین رشته‌ای، به خوبی و اغلب بهتر از عملکرد دانش‌آموختگان و فهم آنها در رویکرد درون رشته‌ای است.

فناوری‌های اطلاعاتی امروزه دگرگونی‌هایی را در سطوح گوناگون اجتماعی و صنعتی پدید آورده است. ورود به عصر اطلاعات، چالشی را در این رشته ایجاد کرده که رفع آن، انسجام برنامه‌های درسی با رسانه‌های رایانه‌ای را می‌طلبد. توجه به چگونگی کار با این رسانه‌ها در برنامه‌ریزی‌های درسی برای رفع نیازهای دانشجویان علوم کتابداری و

---

۱. استاد علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاه شیراز.

اطلاع‌رسانی اهمیت دارد. استفاده از فناوری در امر تربیت دانشجو، روند آموزش را تنوع می‌بخشد و دانشجویان را به تماس با منابع موجود و بهره‌گیری از آنها ترغیب می‌نماید. چنانچه بخش آموزش را به خاطر تغییرات عمیق حاصل در محیط‌های خدماتی بیشتر معطوف به اطلاعات و ارتباطات بدانیم، فناوریها در بهبود فرایند رشد و ارتقای سطح تحصیلات دانشجویان علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی، توانایی بالقوه‌ای دارند. با بهره‌گیری از فناوریهای اطلاعاتی بویژه در برنامه‌های درسی بین رشته‌ای، دانشجویان مهارتهای بیشتری را در مدت زمانی کوتاه‌تر می‌آموزند. درسهایی بسیاری از مدارس در ایالات متحده، هلند و انگلستان بیان‌کننده این واقعیت است که از زمان ورود برنامه‌های درسی بین رشته‌ای به حوزه آموزش علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی، نه تنها شمار متقاضیان تحصیل در این رشته افزایش یافته بلکه با توجه به تغییرات بنیانی در درسهایی، برای افرادی که قبلاً به طور مستمر تجربه شکست در ورود به بازار کار را داشته‌اند، از نظر اشتغال در کتابخانه‌ها، مراکز اطلاعاتی و یا تدریس در دانشگاه‌ها و کار در شرکتهای تجاری، باب جدیدی گشوده شده است.

با وجود نابرابریهای اقتصادی و اجتماعی در اشتغال دانش‌آموختگان، طراحی برنامه‌های درسی بین رشته‌ای در حوزه علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی، دانشجویان را در تلاش برای استفاده از فرصتهای شغلی برابر در سطوح گوناگون یاری می‌کند. گروه‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی باید مسئولیت پرداختن به این مهم را بر عهده گیرند و کمیته برنامه‌ریزی علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی در دفتر شورای آموزش عالی و برنامه‌ریزی در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری باید بر تصویب و اجرای آن تأکید نماید.